

Morgan O'Hara - Portréty pre 21. storočie

Za účasti autorky - americkej výtvarníčky **Morgan O'Hara** sa pred mesiacom v Múzeu moderného umenia rodiny Warholovcov v Medzilaborciach uskutočnila vernisáž výstavy *Portréty pre 21. storočie, Výraz duše / Pohyb ľudských rúk počas práce*, ktorú pripravila Spoločnosť Andy Warhola a Spoločnosť pre nekonvenčnú hudbu. Morgan O'Hara neprišla na Slovensko po prvýkrát, v septembri 1992 realizovala v Bratislave a v Nových Zámkoch premiéru svojej inštalácie s osemdesiatminútovým performance k nedožitém osemdesiatym narodeninám Johna Cagea.

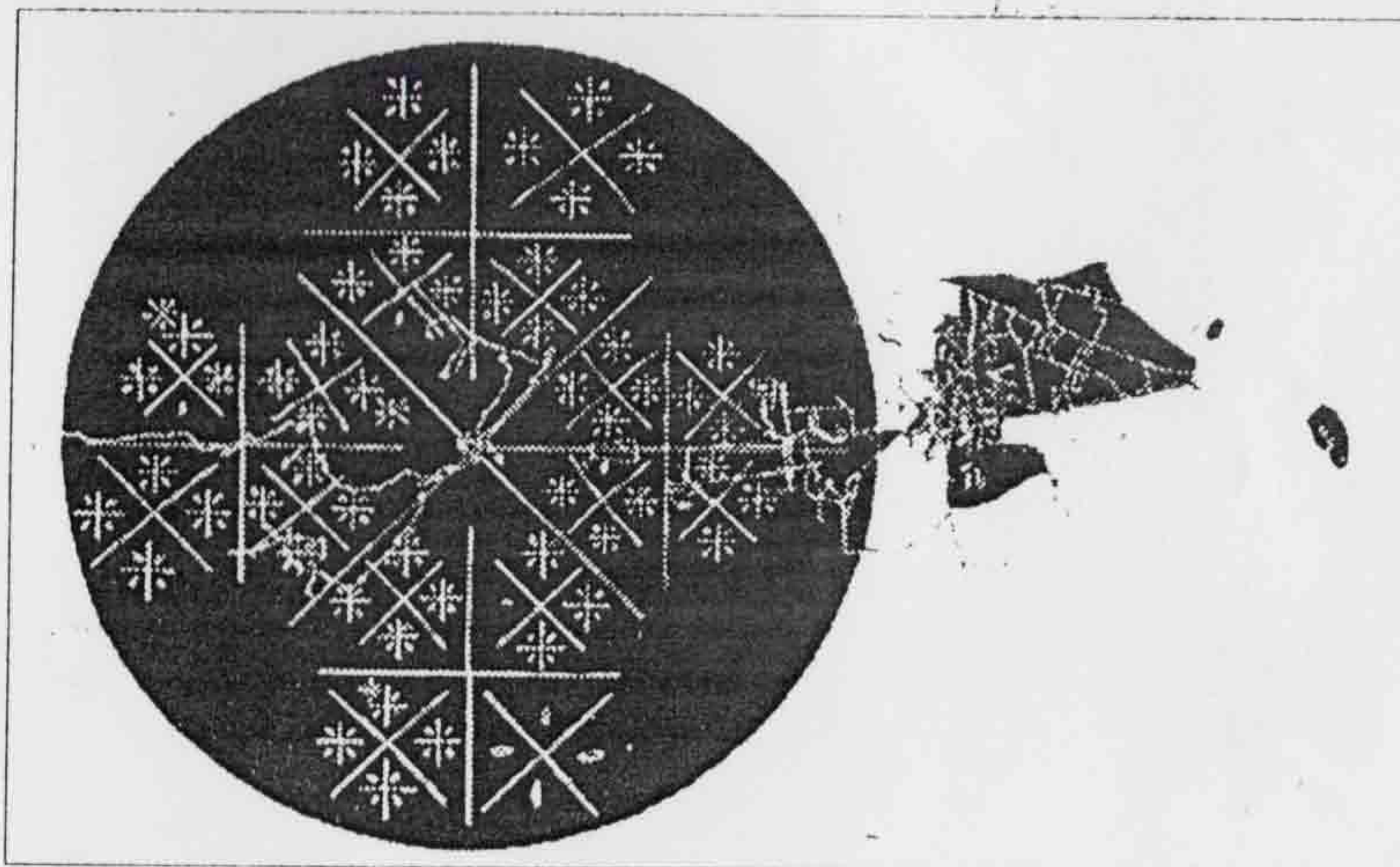
Koncepcia súčasnej výstavy v Medzilaborciach je založená na dvoch skupinách diel, predstavujúcich z typologického hľadiska dva odlišné prístupy autorky k zobrazovaniu pohybu: portréty a kresby, tlače zobrazujúce pohyby ľudského tela, predovšetkým rúk pri najrozmanitejších aktivitách. Portréty vznikali zau-

jímavým spôsobom. Na podklad geografickej mapy umelkyňa zaznamenala lineárne priestorové premiestňovanie istého umelca. Výsledné čiary a plochy vytvárali rôznorodú individuálnu podobu, ktorá sa abstrahovala od mapy a preniesla na neutrálne pozadie. Takto Morgan O'Hara vizualizáciou pohybu dosiahla podoby ľudských portrétov. Na výstave sú prezentované aj portréty známych osobností, ako napríklad teoretika umenia Richarda Kostelanetza, alebo hudobníkov ako Yasunao Tone a Pauline Oliveros. Kresby a tlače sa svojím duchom líšia od portrétov. Kresby znázorňujú fyzickú aktivitu človeka v jej časovom plynutí. Tu nachádzame spojnicu autorkinej triády priestor - čas - pohyb. O'Hara zaznamenáva pohyb rúk pri najrozličnejších aktivitách a práve statické znázornenie ľudskej aktivity je zdrojom estetického zážitku. Snaží sa zachytiť neopakovateľnosť prežívaných situácií, vzťah

medzi vonkajšou a vnútornou podobou prejavu človeka. „Jej kresby pohybov rúk nie sú exaktnými morfológicko-štrukturálnymi štúdiami, ale spontánnymi kaligrafiami. Zatiaľ čo Portréty pre 21. storočie sú dynamickými obrazmi, jej kresby pohybujúcich sa rúk sú podobizňami stabilizujúcimi časový moment.“ (cit. z

pripravovaného katalógu). V Medzilaborciach si môžeme pozrieť napríklad kresby rúk dirigenta Pierra Bouleza, rakúskeho výtvarníka Hermannu Nitscha, filozofa Félixu Guattariho alebo spisovateľa Umberto Eca. Výstava Morgan O'Hara potrvá do konca mája.

MAREK VADAS

Portrét Yasunao Tone, umelkyne narodenej Tokiu v roku 1935

SME 9.5.95

SLOVAKIA